

10 zł

Metal: Ag 925/1000
Stempel: lustrzany, tampondruk
Średnica: 32,00 mm
Masa: 14,14 g
Brzeg (bok): gładki
Nakład: do 10 000 szt.
Projektant: Dobrochna Surajewska
Emitent: NBP

Na zlecenie NBP monety wyprodukowała
Mennica Polska SA.

Na awersie srebrnej monety
przedstawiono rozerwane kraty więzienne.

Na każdej polskiej monecie znajdują się:
nominał, napis „Rzeczpospolita Polska”, rok emisji,
wizerunek orła ustalony dla godła Rzeczypospolitej Polskiej.

Narodowy Bank Polski ma wyłączne prawo emitowania znaków pieniężnych Rzeczypospolitej Polskiej, w tym monet i banknotów kolekcjonerskich.

Wszystkie monety i banknoty emitowane przez NBP są prawnym środkiem płatniczym w Polsce.

Emisja wartości kolekcjonerskich stanowi okazję do upamiętniania ważnych historycznych rocznic i postaci oraz do rozwijania zainteresowań polską kulturą, nauką i tradycją.

25 lipca 2023 roku Narodowy Bank Polski planuje wprowadzenie do obiegu srebrnej monety kolekcjonerskiej o nominale 10 zł „600-lecie nadania Łodzi praw miejskich”.

Zapraszamy do zapoznania się z planem emisji na stronie:
nbp.pl/monety

Sprzedaż wartości kolekcjonerskich emitowanych przez NBP jest prowadzona w oddziałach okręgowych banku oraz przez sklep internetowy: kolekcjoner.nbp.pl

Konsultanci NBP: nr tel. 22 185 17 05

NARODOWY
BANK POLSKI

Wyklęci przez komunistów żołnierze niezłomni

*Stanisław Sojczyński
„Warszyc”*

Monety kolekcjonerskie

18 lipca 2023 roku Narodowy Bank Polski wprowadza do obiegu srebrną monetę o nominale 10 zł

„Wyklęci przez komunistów żołnierze niezłomni” – „Stanisław Sojczyński »Warszyc«”.

Stanisław Sojczyński „Warszyc”

Na rewersie monety znajdują się wizerunki: Stanisława Sojczyńskiego „Warszyc”, Orderu Wojennego Virtuti Militari, wstęgi o barwach Rzeczypospolitej Polskiej z symbolem Polski Walczącej, napis: „Zachowali się jak trzeba” oraz daty urodzin i śmierci „Warszyc”: 1910–1947.

Stanisław Sojczyński „Warszyc” urodził się 30 marca 1910 r. w Rzejowicach. Przed wojną pracował jako nauczyciel języka polskiego. W czasie II wojny światowej był oficerem Służby Zwycięstwu Polski, Związku Walki Zbrojnej oraz Armii Krajowej, zasłynął brawurą akcją ataku w nocy z 7 na 8 sierpnia 1943 r. na niemieckie więzienie w Radomsku. Dowodzeni przez niego żołnierze uwolnili ok. 50 osób: ponad 40 Polaków i 11 Żydów, wycofując się bez strat. Za odwagę ówczesny porucznik „Wojnar” został odznaczony Krzyżem Srebrnym Orderu Wojennego Virtuti Militari. W częstochowskim Inspektoracie AK sprawnie dowodził zorganizowanym przez siebie oddziałem partyzanckim. Brał udział w akcji „Burza”, stojąc na czele I batalionu 27. pułku piechoty AK.

Oddziałom Sojczyńskiego nie udało się dotrzeć z pomocą dla walczącej Warszawy. W grudniu 1944 r. brał udział w ochronie brytyjskiej misji wojskowej „Freston” na terenie okupowanej Polski. Celem akcji było zebranie dla rządu Wielkiej Brytanii informacji o sytuacji w naszym kraju, szczególnie na temat polskiego podziemia oraz stosunku do niego Armii Czerwonej. W obronie misji dowodzony przez „Warszyc” batalion „Manewr” stoczył 1 stycznia 1945 r. ciężki bój

z Niemcami w okolicach Katarzynowa. W styczniu 1945 r. Sojczyński został awansowany na stopień kapitana.

„Warszyc” nie złożył broni przed sowieckim okupantem. 3 maja 1945 r. odtworzył organizację. Jej zadaniem była przede wszystkim obrona Polaków przed terrorem i likwidacja kolaborantów. Teraz wojsko Sojczyńskiego, który przyjął pseudonim „Warszyc”, działało pod nazwą Konspiracyjne Wojsko Polskie o kryptonimie „Lasy” i „Bory”. Liczyło ok. 4 tysięcy żołnierzy; najwięcej członków miało na terenie regionów łódzkiego i kieleckiego, ale działało także w śląskim i poznańskim. Oddziały KWP przeprowadziły wiele spektakularnych akcji przeciwko placówkom MO i UB oraz miejscowym konfidentom.

12 sierpnia 1945 r. kpt. Sojczyński w liście otwartym do płk. Jana Mazurkiewicza ps. „Radosław” uznał jego apel o wychodzenie z konspiracji za zdradę i nawoływał do dalszej walki przeciwko komunistom. „Warszyc” liczył na wybuch III wojny światowej, a w kraju na sukces Polskiego Stronnictwa Ludowego w prawdziwie wolnych, zagwarantowanych podczas konferencji wielkiej trójki wyborach.

W nocy z 19 na 20 kwietnia 1946 r. Sojczyński powtórzył akcję z czasów okupacji niemieckiej. Około 170 partyzantów dowodzonych przez Jana Rogulkę ps. „Grot” zaatakowało

Radomsko. Z miejscowego więzienia Powiatowego Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego uwolniono 57 aresztowanych. Nie udało się odnaleźć wszystkich przeznaczonych do likwidacji członków Polskiej Partii Robotniczej, na których dowództwo KWP wydało wyroki śmierci. Podczas odwrotu partyzanci rozbili trzykrotnie liczniejszy oddział Korpusu Bezpieczeństwa Wewnętrznego. Wtedy komuniści poprzysięgli zemstę.

Gehenna „Warszyc” rozpoczęła się 27 czerwca 1946 r. po jego aresztowaniu wskutek donosu byłego członka organizacji, który podjął współpracę z bezpieką. Proces Sojczyńskiego i innych członków KWP w dniach 9–17 grudnia 1946 r. przed Wojskowym Sądem Rejonowym w Łodzi był tylko zatwierdzeniem wyroku, który zapadł w partyjno-ubeckich gabinetach.

Stanisław Sojczyński został zamordowany 19 lutego 1947 r. w Łodzi, trzy dni przed ogłoszeniem amnestii. Nie wiadomo, gdzie został pochowany.

Tadeusz Płużański